

Danneskiold-Samsøes Allé 9
1436 København K
Telefon +45 5237 2703
E-mail info@sortsejere.dk
CVR DK 11607837

12. maj 2021

Svar til June Rebekka Bresson fra Birger Eriksen, Danske Sortsejere.

Danske Sortsejere: Er risikoen for at miste rettigheden til fremtidige sorter – eller at få nuværende GMO-fri sorter forurenede – ikke større end udsigten til gevinster af en deregulering?

Er der risiko for at miste rettigheden til fremtidige sorter:

Plantesorter opnår traditionelt rettighedsbeskyttelse gennem plantenyhedsbeskyttelsen under UPOV-konventionen. UPOV er et specifikt beskyttelsessystem særligt udviklet til sorter i planter. Globalt set er UPOV systemet helt dominerende til IP-beskyttelse af plantesorter og Danske Sortsejere bakker fuldt op om UPOV og har den klare holdning at UPOV, også ved en fremtidig større anvendelse af CRISPR-egenskaber i sorterne, bør være det grundlæggende og dominerende IP-system.

Danske Sortsejere medgiver, at der fremadrettet kan blive behov for at se på balancen mellem UPOV- og patentsystemet, idet mutationsegenskaber har mulighed for patentbeskyttelse. Det bør således sikres at patenter ikke bliver dominerende inden for beskyttelse af planter. Den frie ret til at forædle videre med beskyttede sorter, som er en del af UPOV-systemet, bør endvidere udbygges til også at omfatte sorter, der indeholder patenterede egenskaber. Vi mener at det helt grundlæggende bør diskuteres om mutationer (uden editering) kan betragtes som naturlige hændelser og derfor falder ind under "essentielle biologiske processer", som ikke er patenterbare.

Med hensyn til patentering af selve CRISPR teknologien skønner vi, at det bliver muligt at sikre adgang til teknologien, uden at dette får indflydelse på rettighederne til de enkelte sorter.

Er der risiko for at få nuværende GMO-fri sorter forurenede:

I tilfælde af at alle NGT-anvendelser også fremadrettet vil blive reguleret som GMO, og hvis der kommer relativt mange sorter i dyrkning, vil der i forædlingen skulle tages strenge forholdsregler for, at der ikke sker utilsigtet indblanding. Det kan selvfølgelig få store konsekvenser for forædleren, hvis en sort utilsigtet indeholder GMO-egenskaber.

I tilfælde af at nogle anvendelser af NGT som f.eks. SDN1-teknologien fritages fra GMO-regulering vil den langt overvejende del af de nye sorter med CRISPR-egenskaber ikke være klassificeret som GMO. Dette løser problemet med utilsigtet indblanding.

Danneskiold-Samsøes Allé 9
1436 København K
Telefon +45 5237 2703
E-mail info@sortsejere.dk
CVR DK 11607837

12. maj 2021

Er tvivlsspørgsmålene ved ovenstående større end udsigten til gevinster af en deregulering?

I forædlingsbranchen skønner vi at specielt CRISPR-teknologien er så tilgængelig og nemt anvendelig, at der på verdensplan med tiden vil fremkomme en meget bred vifte af sorter med CRISPR-egenskaber inden for alle arter såvel i markafgrøder, grøntsager som prydplanter. Hvis Europa fastholder GMO-regulering, vil utilsigtet indblanding i europæiske sorter hurtigt være en realitet. Da mange af mutationsegenskaberne ikke er detekterbare vil dette skabe meget stor juridisk usikkerhed i hele den europæiske forædlings- og frøbranche og for den globale frie handel med landbrugsafgrøder. Danske Sortsejere mener således også af denne årsag, at det er overordentlig vigtigt at arbejde for deregulering af visse anvendelser af NGT/CRISPR teknologierne. I sidste ende er det dog tabet af innovation i forhold til at løse klima- og miljøudfordringerne, som er det mest tungtvejende argument for en deregulering.